

RECHT JURIDISCHE VRAAG

Een advocaat wil informatie

A.C. (Aart) Hendriks

VRAAG

Wat te doen bij een advocaat die informatie uit een medisch dossier vraagt?

JURIDISCHE ACHTERGROND

Een advocaat is een jurist die mensen met juridische vragen adviseert, vertegenwoordigt bij gerechtelijke procedures en anderszins juridische bijstand biedt. Advocaten en artsen hebben veel gemeen: beiden oefenen zij een vertrouwensberoep uit en hebben een wettelijk beschermde beroepstitel. Net als een arts is een advocaat onderworpen aan een eigen systeem van tuchtrecht-spraak en heeft deze een wettelijk erkende geheimhoudingsplicht. Daarin onderscheiden advocaten zich van andere belangenbehartigers en rechtshulp, die soms luisteren naar namen als juridisch adviseur of rechtsbijstandverlener. Deze laatste titels zijn, anders dan de advocatentitel, niet wettelijk beschermd. Dit alles verklaart waarom de advocaat van de patiënt gevolmachtigd is om namens de patiënt op te treden, terwijl andere vertegenwoordigers van de patiënt dat niet per definitie zijn. Als vertegenwoordiger van partijen benaderen advocaten regelmatig artsen. Zij vragen van de arts dan informatie, een afschrift van een medisch dossier of een medische verklaring. Wat te doen? En mag of moet u aan die verzoeken meewerken zonder nadrukkelijke toestemming van uw patiënt? En mag u daarvoor kosten in rekening brengen?

Wanneer een patiënt een advocaat in de arm heeft genomen, is de advocaat bevoegd om alle rechten die een patiënt toekomt namens de patiënt uit te oefenen. De patiënt hoeft daarvoor geen aparte toestemming te geven of een volmacht te ondertekenen. Daarin verschilt een advocaat van andere belangenbehartigers. Nu een patiënt het recht heeft op inzage, afschrift en vernietiging van gegevens uit het medisch dossier, kan ook de advocaat daarom verzoeken. Alleen indien de patiënt op grond van

de wet voor de uitoefening van patiëntenrechten moet betalen, zoals bij een verzoek om een kopie van het dossier, mag u als arts die kosten ook bij een advocaat in rekening brengen.

Maar verifieer wel of de advocaat die u benadert optreedt namens uw patiënt of namens de tegenpartij van uw patiënt. In het eerste geval is de advocaat de vertegenwoordiger van uw patiënt, vergelijkbaar met een ouder, voogd of andere wettelijk vertegenwoordiger. De advocaat van de tegenpartij daarentegen heeft voor alles expliciete toestemming nodig van de patiënt of diens advocaat.

Omdat een patiënt geen recht heeft op een medische verklaring, komt dit recht evenmin toe aan de advocaat van een patiënt. Desgevraagd mag u als behandelend arts alleen relevante informatie van feitelijke aard verstrekken, maar geen medisch oordeel. Vraagt de advocaat toch om een medisch oordeel of een prognose, dan kunt antwoorden dat het u als behandelend arts niet vrijstaat om daarop in te gaan. De advocaat zal dan een eigen medisch adviseur of een onafhankelijk arts moeten inschakelen om die vragen te beantwoorden.

VALKUILEN

Het is altijd van belang te weten of u wel echt te maken heeft met een advocaat. Wees daarom zeer terughoudend met het reageren op telefonische verzoeken om informatie. Vraag degene die zich als advocaat uitgeeft zijn vragen op schrift te stellen, liefst op briefpapier waaruit blijkt dat de betrokkene advocaat is. Het verzoeken om vragen op schrift is overigens ook in andere situaties aanbevelenswaardig.

Op de website van de Nederlandse Orde van Advocaten (www.advocatenorde.nl/vind-uw-advocaat) kunt u controleren wie wel of niet als advocaat in Nederland is ingeschreven. Op die site staat tevens of er tuchtrechtelijke beslissingen van toepassing zijn op de betreffende advocaat.

Geef aan een advocaat – net zo min als aan uw patiënt – geen informatie waardoor de privacy van anderen onder druk komt te staan, zoals van de partner of andere familieleden.

Het enkele feit dat u als arts te maken heeft met een advocaat zou voldoende moeten zijn om te weten dat hij optreedt namens uw patiënt. Mocht u evenwel betwijfelen of dit zo is, dan doet u er verstandig aan dit bij uw patiënt te verifiëren.

Universiteit Leiden, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, departement
Publiekrecht, Leiden.

Prof. mr. dr. A.C. Hendriks, jurist (a.c.hendriks@law.leidenuniv.nl).

ANTWOORD

De advocaat van uw patiënt komen als vertegenwoordiger van uw patiënt dezelfde rechten toe als uw patiënt zelf. U dient verzoeken om informatie, inzage in het dossier, een afschrift of vernietiging van het dossier, of delen daarvan, op dezelfde wijze te behandelen als waren die afkomstig van de patiënt zelf. Het vragen van een machtiging is bij de advocaat van uw patiënt niet nodig; die machtiging moet wel door alle andere rechtshulpverleners worden overgelegd.

Verifieer zo nodig of de betrokkene wel echt advocaat is en of deze namens uw patiënt optreedt. Geef ook de advocaat van uw patiënt geen medische verklaring met daarin een oordeel over de gezondheid van uw patiënt.

In de serie 'Juridische vraag' geeft een jurist antwoord op een vraag waarvoor artsen in de praktijk vaak worden gesteld.

Citeer als: Ned Tijdschr Geneeskd. 2016;160:B1288

 KIJK OOK OP WWW.NTVG.NL/B1288